LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 65:2016 „GYDYTOJAS GASTROENTEROLOGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO

2016 m. birželio 14 d. Nr. V-761
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 65:2016 „Gydytojas gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. vasario 11 d. įsakymą Nr. 70 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 65:1999 „Gydytojas gastroenterologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“.

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras Juras Požela

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2016 m. birželio 14 d.
įsakymu Nr. V-761

LIETUVOS MEDICINOS NORMA
MN 65:2016

GYDYTOJAS GASTROENTEROLOGAS.
teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė

I SKYRIUS
TAIKYMO SRITIS

1. Ši Lietuvos medicinos norma nustato gydytojo gastroenterologo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.

2. Ši Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams gastroenterologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II SKYRIUS
NUORODOS

3. Ši Lietuvos medicinos norma parengta vadovaujantis šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu;

3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu;

3.4. Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymu;

3.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu;

3.6. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu;

3.7. Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymu;

3.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1359 „Dėl gydytojų rengimo“;

3.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. 1069 „Dėl trečiųjų šalių piliečių reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo“;

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“;

3.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 660 „Dėl Gastroenterologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“;

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 58 „Dėl Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarkos“;

3.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 132 „Dėl Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos“;

3.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“;

3.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl Būtinosios medicinos pagalbos ir Būtinosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“;

3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“;

3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-396 „Dėl Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“;

3.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“;

3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-680 „Dėl medicinos praktikos licencijų išdavimo gydytojams, turintiems specializuotos medicinos praktikos licenciją ar sertifikatą, ir teisės verstis siaura medicinos praktika įgijimo“;

3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-533/A1-189 „Dėl teisės aktų, susijusių su elektroniniais nedarbingumo pažymėjimais bei elektroniniais nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimais, patvirtinimo“;

3.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-820 „Dėl Sepsio gydymo stacionarinių paslaugų teikimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

3.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. V-980 „Dėl Gastroenterologijos ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. V-47 „Dėl Kepenų transplantacijos paslaugų teikimo bei apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl Medicinos priemonių (prietaisų) instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10 AM) įdiegimo“.

III SKYRIUS
TERMINAI IR JŲ APIBRĖŽTYS

4. Šioje Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **Gastroenterologija** – vidaus ligų mokslo šaka, nagrinėjanti virškinimo organų sistemos anatominius ir fiziologinius ypatumus, šių organų ligų etiologiją, patogenezę, kliniką, diagnostiką, gydymą ir profilaktiką.

4.2. **Gydytojas gastroenterologas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo gastroenterologo profesinę kvalifikaciją.

4.3. **Gydytojo gastroenterologo praktika** – teisės aktų reglamentuota gydytojo gastroenterologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti virškinimo organų sistemos ligų diagnostiką, gydymą ir profilaktiką, taip pat pacientų, sergančių virškinimo sistemos ligomis, mokymą, kaip elgtis sergant šiomis ligomis.

4.4. Kitos šioje Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos šios Lietuvos medicinos normos 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

IV SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Gydytojo gastroenterologo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir gastroenterologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo gastroenterologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisę verstis gydytojo gastroenterologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo gastroenterologo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo gastroenterologo profesinę kvalifikaciją.

7. Gydytojas gastroenterologas verčiasi gydytojo gastroenterologo praktika asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti gastroenterologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas gastroenterologas.

8. Gydytojas gastroenterologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

9. Gydytojas gastroenterologas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma ir kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentais bei savo pareigybės aprašymu.

V SKYRIUS
TEISĖS

10. Gydytojas gastroenterologas turi teisę:

10.1. verstis gydytojo gastroenterologo praktika šios Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.3. išduoti nedarbingumo pažymėjimą, asmens sveikatos pažymėjimą (pažymą); mirties liudijimą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

10.4. konsultuoti kitų profesinių kvalifikacijų gydytojus gastroenterologijos klausimais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.5. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.6. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

10.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.8. siųsti virškinimo sistemos ligomis sergančius pacientus į Gydytojų konsultacinę komisiją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.9. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas, ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus;

10.10. dalyvauti Lietuvos ir (ar) užsienio gydytojus gastroenterologus vienijančių organizacijų, asociacijų ir mokslinių draugijų veikloje, pasitarimuose, seminaruose ir

konferencijose, įvairiose diagnostikos, gydymo ir profilaktikos programose, moksliniuose tyrimuose;

10.11. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybių gydytojams, sveikatos priežiūros įstaigų administracijai, darbdaviams, mokymo bei ugdymo įstaigų vadovams, kaip pagerinti virškinimo sistemos ligomis sergančių pacientų:

10.11.1. ištyrimą, gydymą, medicininę reabilitaciją, profilaktiką;

10.11.2. socialines ir darbo sąlygas bei jiems teikiamų paslaugų apmokėjimo tvarką;

10.12. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, įrenginiai, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, aparatūros priežiūra bei jos atnaujinimas);

10.13. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.14. teisės aktų nustatyta tvarka panaudoti naujas, moksliškai pagrįstas, bet dar nustatyta tvarka neaprobuotas ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo priemones bei teisės aktais nustatytais atvejais naudoti teisės aktų reikalavimų neatitinkančias medicinos priemones (prietaisus);

10.15. turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

VI SKYRIUS
PAREIGOS

11. Gydytojas gastroenterologas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.2. laikytis gydytojo gastroenterologo praktiką reglamentuojančių teisės aktų ir Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių teisės aktų, įstaigos, kurioje dirba, vadovo patvirtintų vidaus dokumentų ir kitų teisės aktų nuostatų;

11.3. turėti medicinos gydytojo spaudą, kurio numeris suteiktas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

11.4. pagal kompetenciją tirti ir gydyti virškinimo sistemos ligomis sergančius pacientus, esant indikacijų, bendradarbiauti su kitais sveikatos priežiūros, socialiniais darbuotojais ar kt. specialistais ir atsižvelgti į jų rekomendacijas;

11.5. pagal savo kompetenciją ir sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus bei licenciją kvalifikuotai tirti ir diagnozuoti šios medicinos normos VII skyriuje nurodytas ligas ir sveikatos sutrikimus, skirti gydymą, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.6. taikyti tik įteisintus tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus atvejus;

11.7. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų laikomi, instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

11.8. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais laiku siųsti pacientus konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistus;

11.9. pacientą atsiuntusiam gydytojui raštu pranešti apie konsultacijos rezultatus, tyrimo duomenis, rekomendacijas;

11.10. bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialiniais darbuotojais bei specialistais;

11.11. tinkamai tvarkyti medicinos praktikos dokumentus, teikti statistikos, privalomosios atsiskaitomybės duomenis ir kitą informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei analizuoti savo darbo rezultatus;

11.12. paaiškinti gydytojo gastroenterologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;

11.13. informuoti pacientą ir (ar) jo atstovą apie sveikatos sutrikimus, gydymą ir jo eigą bei kitas sveikatos priežiūros paslaugas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, bioetikos reikalavimais ir užtikrindamas asmens informacijos konfidencialumą;

11.14. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.15. propaguoti sveiką gyvenseną, sveikatos tausojimo bei ugdymo ir ligų bei susijusių sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones;

11.16. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

11.17. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.18. vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

VII SKYRIUS
KOMPETENCIJA

12. Gydytojo gastroenterologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs gydytojo gastroenterologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo, technikos ir praktikos pažangą.

13. Gydytojas gastroenterologas turi žinoti:

13.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

13.2. sveikatos teisės pagrindus;

13.3. darbo su dokumentais ir raštvedybos pagrindus;

13.4. medicinos statistikos pagrindus;

13.5. pagrindinius sveikatos draudimo principus ir rūšis;

13.6. naudojimosi informacinėmis duomenų bazėmis būdus.

14. Gydytojas gastroenterologas turi išmanyti:

14.1. bioetikos ir deontologijos pagrindus;

14.2. gastroenterologinės pagalbos organizavimo principus;

14.3. virškinimo sistemos organų anatomiją, fiziologiją, patologinę fiziologiją, šios sistemos ligų ir sveikatos sutrikimų rizikos veiksnius, priežastis, patologinės morfologijos ir imunopatologijos pagrindus, patogenezę, kliniką, diagnostikos ir gydymo metodus, jų prevenciją;

14.4. virškinimo sistemos ligų ir sveikatos sutrikimų diagnostikos ir gydymo metodus, indikacijas, kontraindikacijas ir komplikacijas;

14.5. skiriamų vaistinių preparatų veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeliamas komplikacijas;

14.6. virškinimo sistemos ligomis ir sveikatos sutrikimais sergančių pacientų medicininės reabilitacijos klausimus;

14.7. įvairaus amžiaus suaugusių asmenų ir nėščiųjų virškinimo sistemos ligų ir sveikatos sutrikimų ypatumus;

14.8. pacientų, sergančių virškinimo sistemos ligomis ir sveikatos sutrikimais, laikino ir nuolatinio nedarbingumo ekspertizės pagrindus;

14.9. virškinimo sistemos ligomis ir sveikatos sutrikimais sergančių pacientų dietinio, enterinio ir parenterinio maitinimo ypatumus;

14.10. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje.

15. Gydytojas gastroenterologas pagal savo kompetenciją turi įtarti ir (ar) mokėti diagnozuoti toliau išvardytas ligas ir sveikatos sutrikimus, ir siųsti pacientą atitinkamos profesinės kvalifikacijos gydytojo konsultacijos dėl gydymo (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir

sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM)):

15.1. virškinimo organų piktybinius navikus, C15–C26;
15.2. plonosios žarnos metastazinį piktybinį naviką, C78.4;
15.3. storosios (gaubtinės) ir tiesiosios žarnos metastazinį piktybinį naviką, C78.5;
15.4. retroperitoninio tarpo ir pilvaplėvės metastazinį piktybinį naviką, C78.6;
15.5. kepenų metastazinį piktybinį naviką, C78.7;
15.6. kitų ir nepatikslintų virškinimo organų metastazinį piktybinį naviką, C78.8;
15.7. įgytą hemolizinę anemiją, D59;
15.8. cistinę fibrozę, E84;
15.9. antrinę sisteminę amiloidozę, E85.3;
15.10. atskirų organų amiloidozę, E85.4;
15.11. kitą amiloidozę, E85.8;
15.12. valgymo sutrikimus, F50;
15.13. pilvinės aortos emboliją ir trombozę, I74.0;
15.14. pilvinio kamieno (*truncus coeliacus*) suspaudimo sindromą, I77.4;
15.15. paveldimą hemoraginę telangiektaziją, I78.0;
15.16. stemplės perforaciją, K22.3;
15.17. kirmėlinės ataugos ligas, K35–K38;
15.18. išvaržas, K40–K46;
15.19. žarnų invaginaciją, K56.1;
15.20. žarnos apsisukimą, K56.2;
15.21. tulžies akmenų sukeltą žarnų nepraeinamumą, K56.3;
15.22. kitą žarnų užkimšimą, K56.4;
15.23. žarnų sąaugas su obstrukcija, K56.5;
15.24. kitą ir nepatikslintą žarnų nepraeinamumą, K56.6;
15.25. žarnų nepraeinamumą, nepatikslintą K56.7;
15.26. išangės ir tiesiosios žarnos įplėšas bei fistules, K60;
15.27. išangės ir tiesiosios žarnos abscesą, K61;
15.28. žarnos perforaciją (netrauminę), K63.1;
15.29. ūminį peritonitą, K65.0;
15.30. kitas pilvaplėvės ligas, K66;
15.31. pilvaplėvės pažeidimus sergant infekcinėmis ligomis, klasifikuojamomis kitur, K67;
15.32. ūminį cholecistitą, K81.0;
15.33. tulžies pūslės perforaciją, K82.2;
15.34. tulžies latako perforaciją, K83.2;
15.35. po procedūros išsivysčiusį žarnų nepraeinamumą, K91.3;
15.36. hepatomegaliją ir splenomegaliją, neklasifikuojamas kitur, R16.

16. Gydytojas gastroenterologas pagal savo kompetenciją turi mokėti diagnozuoti ir gydyti šias ligas ir sveikatos sutrikimus (pagal TLK-10-AM):

16.1. *Clostridium difficile* sukeltą enterokolitą, A04.7;
16.2. streptokokinį sepsį, A40;
16.3. kitą sepsį, A41;
16.4. virusinius hepatitus, B15–B19;
16.5. citomegalo virusų sukeltą hepatitą, B25.1;
16.6. citomegalo virusų sukeltą pankreatitą, B25.2;
16.7. kitas citomegalo virusų sukeltas ligas, B25.8;
16.8. kitų lokalizacijų kandidozę, B37.8;
16.9. *echinococcus granuliosus* sukeltą kepenų infekciją, B67.0;

16.10. *echinococcus granuliosus* sukeltą kitą ar dauginę infekciją, B67.3;
16.11. *echinococcus multilocularis* sukeltą kepenų infekciją, B67.5;
16.12. *echinococcus multilocularis* sukeltą kitą ar dauginę infekciją, B67.6;
16.13. kepenų echinokokozę, nepatikslintą, B67.8;
16.14. šiuos piktybinius navikus (išskyrus jų gydymą chemoterapija, biologine terapija, radioterapija):
16.14.1. virškinimo organų piktybinius navikus, C15–C26;
16.14.2. plonosios žarnos metastazinį piktybinį naviką, C78.4;
16.14.3. storosios (gaubtinės) ir tiesiosios žarnos metastazinį piktybinį naviką, C78.5;
16.14.4. retroperitoninio tarpo ir pilvaplėvės metastazinį piktybinį naviką, C78.6;
16.14.5. kepenų metastazinį piktybinį naviką, C78.7;
16.14.6. kitų ir nepatikslintų virškinimo organų metastazinį piktybinį naviką, C78.8;
16.15. navikus *in situ*, D00–D09;
16.16. storosios (gaubtinės) žarnos, tiesiosios žarnos, išangės ir išangės kanalo gerybinį naviką, D12;
16.17. kitų ir netiksliai apibrėžtų virškinimo sistemos dalių gerybinį naviką, D13;
16.18. geležies stokos anemiją dėl nukraujavimo (lėtinę), D50.0;
16.19. kitas geležies stokos anemijas, D50.8;
16.20. geležies stokos anemiją, nepatikslintą, D50.9;
16.21. vitamino B12 stokos anemiją, D51;
16.22. ūminę pohemoraginę anemiją, D62;
16.23. išsekimą dėl prastos mitybos, E41;
16.24. nepatikslintą didelį baltyminių energetinių medžiagų trūkumą, E43;
16.25. vidutinio ir didelio laipsnio baltyminių energetinių medžiagų trūkumą, E44;
16.26. nepatikslintą baltyminių energetinių medžiagų trūkumą, E46;
16.27. nutukimą, E66;
16.28. laktozės netoleravimą, E73;
16.29. kitas porfirijas, E80.2;
16.30. Žilberto (*Gilbert*) sindromą, E80.4;
16.31. Kriglerio-Najaro (*Crigler-Najjar*) sindromą, E80.5;
16.32. kitus bilirubino apykaitos sutrikimus, E80.6;
16.33. bilirubino apykaitos sutrikimą, nepatikslintą, E80.7;
16.34. vario apykaitos sutrikimus – Vilsono (Wilson) ligą, E83.0;
16.35. geležies apykaitos sutrikimus – hemochromatozę, E83.1;
16.36. kraujo tūrio sumažėjimą, E86;
16.37. kitus skysčių, elektrolitų bei rūgščių ir šarmų pusiausvyros sutrikimus, E87;
16.38. vartų venos trombozę, I81;
16.39. Bado-Chiari (*Budd-Chiari*) sindromą, I82.0;
16.40. kitų patikslintų venų emboliją ir trombozę I82.8;
16.41. hemorojų, I84;
16.42. stemplės venų mazgus, I85;
16.43. skrandžio venų mazgus (varikozę), I86.4;
16.44. nespecifinį mezenterinį limfadenitą, I88.0;
16.45. stemplės venų mazgus, nenurodant kraujavimo, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, I98.2;
16.46. kraujuojančius stemplės venų mazgus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, I98.3;
16.47. stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligas, K20–K31;
16.48. Krono (*Crohn*) ligą (sritinį enteritą), K50;

16.49. opinį kolitą, K51;
16.50. kitą neinfekcinį gastroenteritą ir kolitą, K52;
16.51. žarnų kraujotakos sutrikimus, K55;
16.52. paralyžinį žarnų nepraeinamumą ir obstrukciją be išvaržos, K56;
16.53. divertikulinę plonosios žarnos ligą, be perforacijos ir absceso, K57.1;
16.54. divertikulinę storosios žarnos ligą, be perforacijos ir absceso, K57.3;
16.55. divertikulinę plonosios ir storosios žarnos ligą, be perforacijos ir absceso, K57.5;
16.56. divertikulinę žarnų ligą, vieta nepatikslinta, be perforacijos ir absceso, K57.9;
16.57. dirgliosios žarnos sindromą, K58;
16.58. kitus funkcinius žarnyno sutrikimus, K59;
16.59. kitas išangės ir tiesiosios žarnos ligas, K62 (išskyrus išangės iškritimą ir išangės kanalo iškritimą, K62.2);
16.60. žarnos opą, K63,3;
16.61.storosios (gaubtinės) žarnos polipą, K63.5;
16.62. kitas patikslintas žarnų ligas, K63.8;
16.63. kitą peritonitą, K65.8;
16.64. peritonitą, nepatikslintą, K65.9;
16.65. kepenų ligas, K70–K77;
16.66. tulžies pūslės akmenligę, K80;
16.67. cholecistitą, K81 (išskyrus K81.0);
16.68. kitas tulžies pūslės ligas, K82 (išskyrus K82.2);
16.69. kitas tulžies latakų ligas, K83 (išskyrus K83.2);
16.70. ūminį pankreatitą, K85;
16.71. kitas kasos ligas, K86;
16.72. tulžies pūslės, tulžies latakų ir kasos pažeidimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, K87;
16.73. žarnų malabsorbciją, K90;
16.74. po procedūrų išsivystančius virškinimo sistemos sutrikimus, neklasifikuojamus kitur, K91 (išskyrus K91.3);
16.75. kitas virškinimo sistemos ligas, K92;
16.76. patikslintų virškinimo organų sutrikimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, K93.8;
16.77. simptomus ir požymius, susijusius su virškinimo sistema ir pilvu, R10–R19;
16.78. simptomus ir požymius, susijusius su maistu ir mityba, R63;
16.79. nenormalų fermentų kiekį serume, R74;
16.80. hemoragijas ir hematomas, komplikuojančias procedūrą, neklasifikuojamas kitur, T81.0;
16.81. transplantuotų kepenų nepakankamumą ir atmetimą, T86.4;
16.82. gastrostomą, Z93.1;
16.83. ileostomą, Z93.2;
16.84. kolostomą, Z93.3;
16.85. kitas dirbtines virškinimo trakto angas, Z93.4.
17. Gydytojas gastroenterologas turi gebėti:
17.1. bendrauti su pacientais ir jų artimaisiais;
17.2. rinkti ligos, gyvenimo, socialinę ir šeiminę anamnezę bei atlikti klinikinį paciento ištyrimą;
17.3. sudaryti virškinimo sistemos liga ir sveikatos sutrikimu sergančio paciento tyrimo ir gydymo planą, nustatyti intervencinio gydymo indikacijas, atlikti antrinę ir tretinę profilaktiką;

17.4. interpretuoti ir (ar) įvertinti virškinimo sistemos ligomis ir sveikatos sutrikimais sergančių pacientų laboratorinių, morfologinių, pilvo organų vaizdinių tyrimų (ultragarsinių, radiologinių: rentgenologinio, kompiuterinės tomografijos, magnetinio branduolinio rezonanso ir pan.) bei endoskopinių tyrimų duomenis;

17.5. įvertinti mikrobiologinio ištyrimo rezultatus;

17.6. ištirti recipientą prieš kepenų transplantaciją;

17.7. vertinti gydymo efektyvumą ir koreguoti gydymą atsižvelgiant į klinikinių, laboratorinių, radiologinių bei patologinių tyrimų rezultatų dinaminius pokyčius;

17.8. įvesti dekompresinį ir (ar) enterinio maitinimo zondą;

17.9. atlikti diagnostinę ir gydomąją ascito punkciją.

18. Gydytojas gastroenterologas, baigęs gastroenterologijos rezidentūrą arba iki 1992 m. įgijęs gydytojo gastroenterologo profesinę kvalifikaciją ir turintis atitinkamų profesinės kvalifikacijos tobulinimosi kursų baigimą patvirtinantį dokumentą, pagal savo kompetenciją turi gebėti:

18.1. atlikti ilgalaikį gydomąjį ascito drenavimą;

18.2. atlikti pilvo organų ultragarsinį tyrimą;

18.3. atlikti kepenų elastografiją;

18.4. atlikti kepenų, kasos ir kitų pilvo ertmės organų bei jų darinių echoskopu kontroliuojamą diagnostinę punkcinę biopsiją;

18.5. atlikti kepenų, kasos židinių punkcines gydomąsias procedūras kontroliuojant ultragarsu;

18.6. atlikti diagnostinę ir gydomąją ezofagogastroduodenoskopiją;

18.7. atlikti diagnostinę ir gydomąją rektoskopiją ir sigmoidoskopiją;

18.8. atlikti diagnostinę ir gydomąją kolonoskopiją;

18.9. atlikti diagnostinę ir gydomąją endoskopinę retrogradinę cholangiopankreatografiją;

18.10. atlikti diagnostinę ir (ar) gydomąją endoskopinę ir (ar) kapsulinę enteroskopiją;

18.11. atlikti diagnostinę ir gydomąją endosonoskopiją;

18.12. suformuoti perkutaninę endoskopinę gastrostomą (PEG), ją prižiūrėti ir keisti;

18.13. suformuoti perkutaninę cholangiostomą;

18.14. atlikti stemplės manometriją ir pH-metriją;

18.15. atlikti anorektalinę manometriją;

18.16. atlikti virškinimo sistemos organų cistų, abscesų bei skysčių sankaupų pilvo ertmėje drenavimą kontroliuojant ultragarsu;

18.17. atrinkti pacientą kepenų (ar kombinuotai) transplantacijai (pagal TLK-10 AM):

18.17.1. atlikti potencialaus donoro audinio ar organo ištyrimą (tinkamumo įvertinimą), Z00.5;

18.17.2. atlikti kitą patikslintą specialųjį ištyrimą, Z01.8;

18.18. gydyti ir stebėti pacientą po kepenų (ar kombinuoto) persodinimo, Z94.4.

VIII SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ

19. Pagal šioje normoje nustatytą kompetenciją gydytojas gastroenterologas veikia savarankiškai ir atsako už savo veiksmus.

20. Gydytojas gastroenterologas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

_____